

د افغانستان جمهوریته

سرکه

د دولت درئیس او صدراعظم ښاغلی محمد داؤد مرکه
دالمان د دیموکراتیک جمهوریت د هوری سونت
د جریدی له نماینده سره

۱۳۵۳ دغبر موی ۷

عامه اطلاعات

د
اطلاعات
او
کلتور
وزارت

۲۰

ACKU

۱ مخ پښتو

۷ مخ دری

د دولت درئيس او صدر اعظم بناغلي محمد داؤد

مرکه

دالمان د ديمو کراتيک جمهوريت دهوري

سبوت دهفته ايزی جريدی له نماينه سره

د جمهوري مؤسس دولت رئيس او صدر اعظم بناغلي محمد داؤد ۵۳ کال دغبر کولی به ۷ نيټه دسه سنبه ورځی دغرمی په دوولس بجو دالمان د ديمو کراتيک جمهوريت دهوري سبوت دهفته ايزی جريدی خاص خپريال داکتر فرانس کولر دکلخانی په ماڼۍ کې دهرکی دپاره ومانه.

دغه خپر يال په افغانستان کې دجمهوري نظام له اعلام څخه دخپلو خلکو دعلاقی او هرکلی دحرکتولو اوله هغه کوشش سره دبلد ليا به ترڅ کې چه دجمهوري نظام بهرناکی زموږ په هيواد کې روان دی خپلی پوښتنی داسی طرحه کړی.

پ- دهغو لوړو هډو نو دتحقق دپاره چه تاسی په مخ کې نيولی دی يو کال نسبتاً کمه موده دسره ددی هم تاسی به يقيناً دجمهوريت دکاليزی په ورځ دکارونو بيلا بس ته نظر واچوی ستاسی په عقیده به په افغانستان کې دجمهوريت په يوه کال کې مهم بدلونونه څه وی ؟

خ- دهغو هډو نو دتحقق دپاره چه زموږ په مخکينی پراته دی نه يواځی يو کال بلکه ډير کلونه به کافی نهوی هغه ايديالونه چه ځما له خوا اعلام شوی يوه هدف دی- زيار پاسو او کوشش کوو داچه په څو موده کې دغو هډو نو ته رسيرو به اجتماعی او اقتصادي شرايطو پوری اړه لری هغه موده چه دجمهوريت له اعلام څخه تراوسه پوری تيره شوی ډير ه لنډه ده- موږ ترټولو زیات دوو موضوع گانوته پام دارلود:

دجه پوریت د ټینګښت موضوع
دمهمه اقتصادي مسألو حل.

په دواړو برخو کې نتیجې رضایت بخښونکې دي.
په لومړي موضوع کې چه دجه پوریت استحکام دی مشکل
نشته. دا اقتصادي پرابله ونودحل دپاره د شوروی اتحاد د
چکو سلواکیا هند اودالمان اتحادی چه پوریت ددو ستو
هیوادو له مسیونو نو سره خبری روانی دی. دغه خبری
ځینی په مثبتو نتیجو سره پای ته رسیدلی دی هیله لرو له
دوستو هیوادو سره راتلونکی خبری هم د مثبتو نتیجو سبب
شی. مونږ به خپلی اقتصادي ستونزی دخپلو خلکو په زیار
او دوستو هیوادو په مرستو حل کړو.

پ) دجه پوریت داغلا هیی په لومړي پراگراف او هم موپه
نورو فرصتونو کې بیان کړل چه دخلکو په تیره بیا محرومی
ضبقی دحالت دښه والی دپاره به زیار وباسی له تا سی
څخه تشکر کوم که چیری ددغه برخه کې توضیحات ورکړی؟
ح) محرومی طبقی د بزگرو گاریکرو - کسب گرو اونورو
به شان دافغانستان زیاترو خلکو ته اطلاق کیری. زموږ
دزیاترو خلکو دژوندانه سویه ښه ده زموږ وظیفه ده له
هغوی سره مرسته وکړو اودهغوی دپاره دژوندانه ښه
شرایط برابر کړو په افغانستان کې یوه دیرمه حدوده طبقه ده
چه له ټولو نعمتونو څخه یی کټه اخیستی شوه پداسی حال
کې چه زیاتره خلک په فقر کې ژوند کوه. مونږ غواړوانیول
مینځ ته راوړو چه دخلکو دستری برخی دپاره دابرومند ژوندانه
شرایط برابر شی.

پ) تاسی دتیرکال داگست ددرویشتمی نیښی خلکو
ته دخطاب په وینا کې څرگنده کړه چه دستاسی هدفو نو ته
دتحقق ورکولو دپاره لومړی شرط دهیواد داقتصادی-
اجتماعی اوسیاسی ژوندانه په چارو کې دټولو خلکو پر څه
اخیستل دی. آیا داسی تصوروته پیدا شوی چه خلک به

آومه، بڼه پدغه کارکی برخه واخلي؟

(ح) - مون تصور کوو چه مونږ ټول خلک باید په فعاله توګه په اقتصادي چارو او اجتماعي مسالو کې برخه واخلي او دخپل وطن په سرنوشت کې سهېم او په هغو چارو کې خپل کوشنېس پکا رواجوی چه ز مونږ د هیواد د پرمختګ دپاره ضروري بللی کېږی.

(پ) - په زیاترو هیوادو کې دخلکو دغوښتنو د ترسره کیدو دپاره د یوې پارټي سیستم کټور تمام شویدی ځمکه په هیواد کې د پټو پارټیو په همکارۍ په ملي جبهه کې داسې چه ټول اړخونه د تارګر کلاس د پارټي له خوا ټاکل کېږی دخلکو په کټه بریالی توپونه لاس ته راغلی دی آیا له هغه یو کال وروسته چه د جمهوریت له اعلام څخه تیر یږی. داسې نظر به تثبیت شوی وی چه د افغانستان د شرایطو مطابق د یوې پارټي او یا خو پارټیو سیستم به موافق وی؟

(خ) - زه اوس په یقین سره نشم ویلی چه کوم یو شکل به د پټو پارټیو له راشي خو پخپله ز مونږ ترڅو تجربو او دهغو هیوادو مطالعه چه په عین شرایطو کې دی مونږ ته بشودلی ده چه د زیاتو پارټیو سیستم مشکلات پیدا کوی او کله نا کله د پرمختګ ختمه کېږی.

(پ) - دهغو کسانو دپاره چه د افغانستان له تاریخ سره پوره پلټنه ندی داسې معلومېږی چه د اعلیحضرت امان الله هدفونه اوسناسی هدفونه سره ددی چه د هغو لاری چاری یو د بل سره پوره توپیر لری مشابه دی کولی شی پدغه برخه کې د اعلیحضرت امان الله په نسبت خپل نظر څرګند کړی؟

(ح) - دا چه اعلیحضرت امان الله په جزئیاتو کې څه افکار درلودل مونږ ته معلوم ندی خو تاریخ او زما خپله تجربه ښیي چی بی شمکه د هغه کوشش دخلکو او هیواد د بڼه والی دپاره و

هر څوك په جلا لاره روان دی، مېمه داده چې دخلكو د حالت
دښه والی دپاره كار وكړی .

(پ) - له بيلو بيلو سندونو څخه داسی څرگنديزى چې
د افغانستان جمهوريت غواړی، و لار ښودل شوی اقتصاد
چوپړ كړی- ځما دهيواد خلك له دغه مفهوم څخه داسی
ادراك كوی چه پدغه شان اقتصاد كی څه ناڅه كانونه - صنايع
دلومړنيو موادو توليد او انرژي يی عا، ملكيت او د دولت ملكيت
وی آيا پدی ترتيب، د افغانستان له لار ښودل شوی اقتصاد څخه
دهغوی ترك درست وی؟

(خ) - هو زمونږ د لار ښودلی شوی اقتصاد په باب دغه درك
درست دی- هغه څه چه عامه شتمنی ده باید دخلكو او دولت
په لاس كی وی- ټول كانونه انرژي - ستر او اساسی صنايع
او دغه راز دارزافوتېبه، دولت له خوا اداره كیري . په ځينو
بر څوكی دغه مامول تر سره شوی او په ځينو برخو كی هغه
څه چه عامه شتمنی بلل كیري د دولت له خوا په اداره شوی
كوجنی فابریكی او توليدي موسسې چې، انفرادی پانگو
اچولو سره مينځ ته راغلی، د قانون په چوكاټ كی داسی
رهنمائی كیري چه دهغوی د كار تر دخلكو په كټه تمام شوی.

(پ) - تركومه خايه پوری چه ویلی شم د ځمكو ريفورم
د افغانستان يوه مېمه مسأله، څه ناڅه دخلور زره كورنيو
پاره هو د دولتي زراعتی ځمكو ویش پیل كړی دی ناسی لطفأ
څرگنده كړی چه پدغه برخه كی به راتلونكی كانونه څوی؟

(خ) - د ځمكو ريفورم په دوه لارو عملی شوی - د ځمكو
اساسی ريفورم په ديوه قانون، و سيله تنظيم شوی - دغه
قانون اوس تر مطالعی لاندی دی - پدغه قانون كی به تثبیت شوی
چه په كوم ترتيب او په څو مرحلو كی به عادلانه توگه ځمكه

بله لاره دولت له ملکیت څخه دځمکې ویش دی - هغه ځمکې چې تر اوسه پورې ویشل شوی هغو کسانو ته ور کړې شوی چې دځمکې خاوندان نه وو، او تر ټولو زیات په کوچیانو باندې ځمکه ویشل شوی: ه چې میشته شی او دابې تر هغه وخته پورې دوام ولری چې په عمومي توګه دځمکو درې فورم قانون تطبیق شی.

(ب) - افغانستان چه پوریت نسبتا په لټه موده کې د نه نښد ، ښه تفاهم ، او سوله غوښتنی سیاست له مخی خپل بین المللی تاریخ زیات ټینګ کړی دی - لطفاً څر کنده کړی چې ستاسی په نظر دمتقابل ښه تفاهم ، بین المللی باور او همکاری او دنړی دسولگی تقوی دپاره څه اقدامات وشی؟
 (خ) - هغه هیوادونه چه پخپله پرمختیای کی وروسته پاتی دی اود هغی په ودانولو کی زیار یاسی سولی ته ضرورت لری په تیره بیا افغانستان دی دپاره چه خپلو هدفونو ته ورسیری سولی ته ضرورت لری چه دهغی په رڼا کی تار وکړی استاسا دنړی ټول هیوادونه په ملی توګه وی او که په بین المللی توګه سولی ته اړ دی افغانستان به تل کوښښ وکړی که چیری کوم پرابلم و لری هغه دروعی جوړی نه لاری حل کړی - خو سوله دپوه یادوه هیوادو له خوا نشی تأمینیدی په تیره بیا دسولگی په تأمین کی دسترو قدرتو نو برخه ډیره موثره ده .

(پ) - موږن پوهیږن و چه تاسی دشوروی اتحاد او نورو سوسیالیستی هیوادو دوستی او همکاری ته زیات اهمیت ورکوی ، سر هددی به هم ستاسی مهربانی وی پدغه برخه کی خپل شخصی نظر څرګند کړی تر څو زه فرصت ولرم هغه دخپلو خلکو په مطالعه ورسوم ؟

ح) - زموڼر ستر شمالي کاونډي يو سوسياليستي هيواد دی- زموڼر نور کاونډيا ن نورسياسي سيستمونه نري موڼر له ډيري زياتي مودي راهيسي له شوروي اتحاد سره دوستانه مناسبات لرو او اميد لرو دغه دوستانه مناسبات لا پسي تقويه شي . په وروستيو پرمختيايي پلانونو کي اقتصادي - تخنيکي او فرهنگي مرستو زموڼر مناسبات لا پسي ټينگ کړي دی- له نورو سوسيا ليستي او غير سوسياليستي هيوادو سره چه ته افغانسنان سره ئي ډير مختيايي پلانو نو په تطبيق کي مرسته کړي ده زموڼر مناسبات دوستانه ئي - يقين دی دغه مناسبات به په همدغه توگه دوام و کړي .

پ) تاسي غواړي فرصت غږهت وېولي : د المان د ديهو کراتيک جمهوريت خلکو ته خو کله وواياست ؟

ح) - دا چه د لومړي ځل دپاره د المان د ديهو کراتيک جمهوريت يو ژورناليست افغانستان ته راغلي زمينه مساعده وينم چه خپلي ښي هيلي د المان د ديهو کراتيک جمهوريت دخلکو دنیکمرغي او پرمختيا دپاره څرگندي کړم - دغه هيلي خالصانه او صميمي دی - هيله من يم زموڼر هيواد ته ستاسي راتگ ددي سرريزه وي چه ستاسي نور وطن وال هم زموڼر هيواد ته سفر وکړي .

ډاکتر کولر - يقين لرم زموڼر د جريدي لوستونکي په خاصه ميته دغه مرکه مطالعه کوي - تشکر .

مصاحبهٔ بناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم بانهایندهٔ جریدهٔ هفتهٔ وار هوری سونت جمهوریت دیهوکراتیک المان

مؤسس جمهوری بناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم ساعت ۱۲ ظهر روز سه شنبه ۷ جوزای ۱۹۵۳ در فرانس کولر نامه نگار خاص جریده هفتهٔ وار هوری سونت جمهوریت دیهوکراتیک المان را برای مصاحبه در قصر کلخانه پذیرفتند. نامه نگار موصوف ضمن اظهار علاقمندی و استقبال مردم خویش از اعلام نظام جمهوری در افغانستان و آشنایی بمساعی ایکه در پرتو نظام جمهوری درکشور ماجربان دارد سوالات خویش را چنین طرح نمود:

س: - برای تحقق بخشیدن اهداف عالی که شما در پیش گرفته اید یکسال نسبتاً مدت کمی است یا آنهم شما یقیناً در روز سالگرد جمهوریّت به بیلائنس کارها نظری خواهید انداخت به عقیده شما تغییرات عمده در یکسال جمهوریّت در افغانستان چه خواهد بود؟

ج: - برای تحقق بخشیدن اهدافی که در مقابل ما قرار دارند نه تنها یکسال بلکه سه سالهای متمادی کافی نخواهد بود ایدال های که از طرف من اعلام گردیده یک هدف است زحمت میکشیم و کوشش میکنیم، اینکه بچه مدت باین اهداف نایل میشویم متعلق به شرایط اجتماعی و اقتصادی میباشد مدتی که از اعلام جمهوریّت نا حال سمپری شده است خیلی کوتاه است ما از همه بیشتر به دو موضوع توجه داشتیم:

موضوع استقرار جمهوریّت

حل مسایل عمده اقتصادی

در هر دو قسمت نائج رضائیت بخش میباشد.

در موضوع اول که استحكام جمهوریّت میباشد مشکلی

وجود ندارد برای حل پرو بلم‌های اقتصادی مذاکرات با
مسیون های ممالک دوست از اتحاد شوروی ، چکو سلواکیا ،
هندو چمپو ریت اتحادی المان در جریان است این مذاکرات
قسمتاً با نتایج مثبت خاتمه یافته است آرزو داریم ۱۰۸ کرات
بعدی با کشور های دوست نیز به نتایج مثبت منجر گردد .
ما مشکلات اقتصادی خود را با مساعی مردم خود و کمک
های کشور های دوست حل خواهیم نمود .

س :- در پرا گراف اول اعلامیه جمهورییت و هم در
فرصت های دیگر بیان نمودید که برای بهبود وضع مردم
و مخصوصاً طبقه محروم کوشان خواهید بود از شما
منتشکرم اگر در زمینه توضیحات ارائه فر مایند ؟

ج :- طبقات محروم با کثر مردم افغانستان مثل دهقانان
کارگران ، کسبه کاران و غیره اطلاق میشود اکثر مردم ماسویه
زندگی نازل دارند و طبقه ماست با آنها کمک کنیم و شرایط
بهبتر زندگی را برایشان فراهم نماییم .

در افغانستان یک طبقه بسیار محدود است که از همه نعمات
بر خوردار بوده میتواندستند در حالیکه اکثر مردم به فقر
زندگی میکردند ما میخواهیم توازن را بهمان بیاوریم تا برای
قسمت بزرگ مردم شرا یط زندگی آبرومند فراهم گردد .
س :- شما در بیانیه خطاب به مردم ، مورخ ۲۳ اگست سال

گذشته توضیح نمودید که شرط اول برای تحقق بخشیدن
اهداف شما حصه گرفتن تمام مردم در امور حیات اقتصادی
اجتماعی و سیاسی کشور میباشد . آیا تصوراتی موجود
شده که مردم بچه شکل درین امر سهیم گردند ؟

ج :- ما تصور میکنیم که تمام مردم ما باید بصورت فعالانه
در امور اقتصادی و مسایل اجتماعی حصه گرفته و در
سر نوشت وطن خود سهیم ، و مساعی خود را در امور بخرج

دهند که برای پیشرفت کشور ما ضروری پنداشته میشود .
س: در بسیاری کشور هایسیستم يك پارتی برای برآورده
شدن خواسته های مردم مفید تمام شده است در کشور من
با همکاری پنج پارتی در جنبه ملی قسمی که تمام جوانب از
طرف پارتی کلاس کار گرتعیین شده موفقیت های به نفع مردم
بدست آمده است آیا بعد از یکسال که از اعلام جمهوریت
میگذرد نظری تثبیت شده باشد که مطابق به شرایط افغانستان
سیستم يك پارتی ویا چندپارتی موافق خواهد بود؟

ج: من در حال به یقین گفته نمیتوانم که کدام يك
شکل بوجود خواهد آمد و لی تجارب تلخ خود ما ومطالعہ
کشور های که در عین شرایط میباشند بما نشان داده است
که سیستم پارتی های متعددمشکلاتی بار آورده و بعضا
مانع پیشرفت میشود .

س: برای کسانی که بتاریخ افغانستان آشنا یی کامل
ندارند چنین معلوم میشود که اهداف اعلی حضرت
امان الله و اهداف شما با آنکه طرق آن از هم تفاوت
کامل دارند مشابه میباشند میتوانند در این زمینه نظر
شان را نسبت به اعلی حضرت امان الله توضیح فر ما یند ؟

ج: اینکه اعلی حضرت امان الله در جزئیات چه افکاری
داشتند معلوم مانست ولی تاریخ و تجربه خودم نشان
میدهد که بدون شك مساعی او معطوف به بهبود مردم و کشور
بوده است . هر که طریق جدا گانه را میپیماید مهم این
است که برای بهبود وضع مردم کار کند .

س: از اسناد مختلف چنین بر میاید که جمهوریت
افغانستان يك اقتصاد رهبری شده را میخواهد اعمار نماید
مردم کشور من ازین مفهوم چنین ادراک میکنند که در همچو
اقتصاد اقلا معادن، صنایع ، تولید مواد اولیه وانرژی ملکیت

عالمه و ملکیت دو گشت باشند. آیا درک آنها از اقتصاد رهبری شده افغانستان باین ترتیب درست خواهد بود؟

ج: - بلی این درک راجع به اقتصاد رهبری شده ما درست است آنچه دارائی عامه است باید در دست مردم و دولت قرار داشته باشد تا معادن انرژی و صنایع عمده و اساسی و همچنان تهیه از زاق از طرف دولت اداره میشود. قسمائین مامول بر آورده شده و قسمائینچه دارائی عامه پنداشته میشود از طرف دولت اداره خواهد شد. فابریکات و موسسات تولیدی کو چاک که باسر مایه گذاری انفرادی بوجود آمده است در چوکات قانون چنین رهنمائی می شوند که نمر کار آنها به نفع مردم تمام شود.

س: - تا جائیکه اظهار کرده میتوانم ریفورم اراضی یکی از مسایل عمده افغانستان است برای تقریباً چهار هزار فامیل توزیع زمینهای زراعتی دولتی را شروع کرده اید شما لطفاً توضیح فرمائید که قدم های بعدی درین زمینه چه خواهد بود؟

ج: - ریفورم اراضی بیدو طریق عملی خواهد شد: ریفورم اساسی اراضی توسط یک قانون تنظیم خواهد گردید این قانون در حال تحت مطالعه است درین قانون تثبیت خواهد گردید که بچه ترتیب و بچند مرحله توزیع زمین بصورت عادلانه صورت بگیرد.

طریق دیگر، توزیع زمین از ملکیت دولت است. زمینهایی که تا حال توزیع شده به اشخاصی تعلق گرفته است که مالک زمین نبوده اند و بیشتر از همه به کوچیها زمین توزیع گردیده است تا مسکون گردند و این تا وقتی ادامه خواهد داشت که قانون ریفورم اراضی بصورت عموم مورد تطبیق قرار گیرد.

س: - جمهوریات افغانستان در مدت نسبتاً کوتاه نظر به سیاست عدم تشدد حسن تفاهم و صلح جویانه، موقف بین‌المللی خویش را بیشتر تحکیم بخشیده است لطفاً توضیح فرمائید که از نظر شما برای حسن تفاهم متقابل اعتماد و همکاری بین‌المللی و تقویه صلح جهانی چه اقداماتی صورت بگیرد؟

ج: - کشور های که در انکشاف خود عقب مانده اند و در اعمار آن میکوشند به صلح ضرورت دارند. مخصوصاً افغانستان برای اینکه به اهداف خود نایل آید به صلح ضرورت دارد. تا در پر توآن کار کند. اساساً همه کشور های جهان چه بصورت ملی و چه بصورت بین‌المللی به صلح نیاز دارند افغانستان همیشه کوشش خواهد کرد تا اگر پرو بلمی داشته باشد آنرا از طریق صلح آمیز حل نماید. ولی صلح توسط یک یا دو کشور نامین شده نمیتواند مخصوصاً سهیم قدرت های بزرگ در نامین صلح خیلی موثر است.

س: ما میدانیم که شما با دوستی و همکاری اتحاد شوروی و دیگر ممالک سوسیالیستی اهمیت زیادی قایلید با آنهم لطف شما خواهد بود نظر شخصی خود را در زمینه توضیح فرمائید تا من فرصت داشته باشم آنرا بمطالعه مردم خود برسانم؟

ج: - همسایه بزرگ شمالی ما یک کشور سوسیالیستی است. همسایه های دیگر ما سیستم های (سیاسی) دیگری دارند ما از دیر زمان با این طرف با اتحاد شوروی مناسبات دوستانه داریم و امیدوارم این مناسبات دوستانه هر چه بیشتر تقویه گردد. کمک های اقتصادی، تخنیکی و فرهنگی در پلانهای انکشافی اخیر مناسبات ما را بیشتر محکم نموده است. با سایر ممالک سوسیالیستی و غیر سوسیالیستی که افغانستان

را در تطبیق پلان های انکشافی کمک نموده اند مناسبات ما
دوستانه بوده و یقین است این مناسبات بهمین طور دوام
خواهد کرد .

س:- شما میخواهید فرصت را غنیمت شمرده به مردم
جمهوریت دیمو کراتیک المان چند کلمه اظهار نمایید .

ج:- ازینکه برای بار اولیک ژور نالست جمهوریت
دیمو کراتیک المان بافغانستان آمده زمینہ را مساعد میبینم
تا آرزو های نیک خود را برای سعادت مردم و انکشاف
جمهوریت دیمو کراتیک المان اظهار نمایم این تمنیات خالصانه
وصمیمی است .

آرزو مندم دیدن شما ازکشور ما شروع آن باشد که
هموطنان دیگر شما نیز ازکشور ما دیدن کنند .

داکتر گوگر : یقین داریم خوانندگان جریده ما با علاقه
خاصی این مصاحبه را مطالعه مینمایند . تشکر .

ACKU

ص ۱ پښتو

ص ۷ دری

دولتی مطبعه

ACKU

رسالہ

DS

371.2

83 م

1353

افغانستان جمهوریت

مصاحبه

مصحبه بناغلي محمد داؤد رئيس دولت
وصدراعظم
بانماينده جريده هوري سونت جمهوريت
ديموكراتيك المان

۷ جوزای ۱۳۵۳

اطلاعات عامه

وزارت
اطلاعات
کلتور

۲۰